अधर्मेणेति हियस्मात् येषांअधर्मेणकृतमपिवैकार्यंविकारजनकंवैरंईदृशंचतुर्दशेवर्षेस्वंराज्यंप्राप्स्यथेतिप्रतिज्ञायाअयथाकारणरूपंधर्मिष्ठंधर्मयुक्तमेवभवतियेषामधर्मकृतमेववैरंधर्मवद्भातीत्यर्थः तेषांअयं विकृतोधर्मःसानुबंधःसफलोभविष्यति अधर्मफलंविनाशस्तेषांभविष्यत्येवेत्यर्थः ॥ ७ ॥ बलाद्धर्मेपाखंडिनांपारदार्यउभयसंतोषकरमितिद्वयोरपिधर्महेतुरितिबलात्कल्पनाशास्त्रबहिर्भूतातद्वदयमपीत्यर्थः

अधर्मेणहिधर्मिष्ठंकृतंवैकार्यमीदृशं॥ येषांतेषामयंधर्मःसानुबंधोभविष्यति॥ ७॥ क्रियमाणेबलाद्धर्मेकुरुभिःकोनसंज्वरेत्॥ असाह्याकेशवेयातेसमुद्योक्ष्यंतिपांडवाः॥ ८॥ ततःकुरूणामनयोभवितावीरनाशनः॥ चिंतयन्नलभेनिद्रामहःसुचनिशासुच॥ ९॥ श्रुत्वातुकुंतीतद्वाक्यमर्थकामेनभाषितं॥ सानिःश्वसंतीदुःखार्तामनसाविममर्शह॥ १०॥ धिगस्त्वर्थंयत्कृतेयंमहान्ज्ञातिवधःकृतः॥ वर्त्स्यतेसुहृदांचैवयुद्धेस्मिन्वैपराभवः॥ ११॥ पांडवाश्चेदिपंचालायादवाश्चसमागताः॥ भारतैःसहयोत्स्यंतिकिंनुदुःखमतःपरं॥ १२॥ पश्येदोषंध्रुवंयुद्धेतथाऽयुद्धेपराभवं॥ अधनस्यमृतंश्रेयोनहिज्ञातिक्षयोजयः॥ १३॥ इतिमेचिंतयंत्यावैहृदिदुःखंप्रवर्तते॥ पितामहःशांतनवआचार्यश्चयुधांपतिः॥ १४॥ कर्णश्चधार्तराष्ट्रार्थंवर्धयंतिभयंमम॥ नाचार्यःकामवान्शिष्यैर्द्रोणोयुद्ध्येतजातुचित्॥ १५॥ पांडवेषुकथंहार्दंकुर्यान्नचपितामहः॥ अयंत्वेकोवृथादृष्टिर्धार्तराष्ट्रस्यदुर्मतेः॥ १६॥ मोहानुवर्तीसततंपापोद्वेष्टिचपांडवान्॥ महत्यनर्थेनिबंधीबलवांश्चविशेषतः॥ १७॥ कर्णःसदापांडवानांतन्मेदहतिसंप्रति॥ आशंसेत्वद्यकर्णस्यमनोहंपांडवान्प्रति॥ १८॥ प्रसादयितुमासाद्यदर्शयंतीयथातथं॥ तोषितोभगवान्यत्रदुर्वासामेवरंददौ॥ १९॥ आह्वानंमंत्रसंयुक्तंवसंत्यापितृवेश्मनि॥ साहमंतःपुरेराज्ञःकुंतिभोजपुरस्कृता॥ २०॥ चिंतयंतीबहुविधंहृदयेनविदूयता॥ बलाबलंचमंत्राणांब्राह्मणस्यचवाग्बलं॥ २१॥ स्त्रीभावाद्बालभावाच्चचिंतयंतीपुनःपुनः॥ धात्र्याविस्रब्धयागुप्तासखीजनवृतातदा॥ २२॥ दोषंपरिहरंतीचपितुश्चारित्र्यरक्षिणी॥ कथंनुसुकृतंमेस्यान्नापराधवतीकथं॥ २३॥ भवेयमितिसंचिंत्यब्राह्मणंतंनमस्यच॥ कौतूहलात्तुतंलब्ध्वाबालिश्यादाचरंतदा॥ कन्यासतीदेवमर्कमासादयमहंततः॥ २४॥ योसौकानीनगर्भोमेपुत्रवत्परिरक्षितः॥ कस्मान्नकुर्याद्वचनंपथ्यंभ्रातृहितंतथा॥ २५॥ इतिकुंतीविनिश्चित्यकार्यनिश्चयमुत्तमं॥ कार्यार्थमभिनिश्चित्यययौभागीरथींप्रति॥ २६॥

॥८॥९॥ अर्थकामेनहितकामेन ॥१०॥ कृतःनिश्चितत्वात्कृतइव ॥११॥१२॥ पश्येपश्यामि आर्षमात्मनेपदं अयुद्धेयुद्धाभावे ॥१३॥१४॥१५॥१६॥१७॥१८॥१९॥२०॥२१॥२२॥२३॥तंलब्ध्वा मंत्रंप्राप्य आचरंतेनमंत्रेणदेवताबाह्वानाख्यंकार्यंकृतवती आसादयंलब्धवती ॥२४॥ पुत्रवत्परिरक्षितइत्यत्रकामंचपरिवासितइतिपाठेस्वेच्छयात्यक्तइत्यर्थः ॥ २५॥ कार्यार्थंअवश्यकर्तव्यंप्रयोजनं ॥२६॥

Digitized by Google